

Soms zie je dat één van die Kauwen wat wits in de veren heeft. Tot vorig jaar huisde er voor de politiepост altijd een Kauw met een witte vleugel en de laatste tijd zie ik zo'n vogel die wat wit op de borst heeft. Dit betekent niet dat het beest een vrijpartijtje met een meeuw heeft gehad. Het heeft iets met het missen van pigmentkleurstof te maken.

Kraaiachtigen zijn, wat men noemt, intelligente vogels. Niet voor niets werden vroeger veel Kauwen als huisdier gehouden. Men nam dan een jonge vogel uit het nest en voedde die op. Dat werd dan een zogenaamde tamme 'Kraai'.

Mea Verwey, één van de dochters van Albert Verwey en de zus van Jan, heeft een prentenboek geschreven over de kraai van Jan. Deze had het beest, ook een Kauw, van iemand gehad en op de boven beschreven wijze tam gemaakt. Dat liep echter op den duur geheel uit de hand. Het dier haalde allerlei streken uit zoals het omgooien van verfpotten en dergelijke. Het kwam zelfs zo ver dat de 'kraai' een kraan had open gezet zodat het halve huis onder water liep. Dat was de druppel die de emmer, letterlijk, liet overlopen. Pa Verwey sommeerde het subiete vertrek van de vogel naar een mevrouw, die hem dolgraag hebben wou, zo vertelt Mea in het boekje. De geschiedenis van een Kraai heet het. Naar waarheid vertelt door Mea met illustraties van L.S. (Leon Senf).

Vogelnieuws

Ooievaars

Van 15 augustus tot en met 21 augustus was er een Ooievaar aanwezig in de polder Hoogeweg. De vogel liet zich meestal goed bekijken vanaf het fietspad, ter hoogte van de parkeerplaats langs de Provinciale weg. Op 21 augustus liep de Ooievaar te foerageren langs de Maandagse Wetering. Vanaf zo'n vijftig meter was goed te zien dat het exemplaar voorzien was van een aluminium pootring. Met enige moeite konden we met een telescoop de ring aflezen. Het bleek dat de vogel geringd was op 4 juli 1987 als nestjong in Haastrecht, Zuid-Holland.

Niet alleen een witte Ooievaar was waargenomen, op 20 augustus was er ook een Zwarte Ooievaar gezien. Omstreeks 16.00 uur kwam het exemplaar laag over De Vellen in de Amsterdamse Waterleidingduinen gevlogen. De vogel kon vanaf een kleine vijftig meter afstand gedurende een tien minuten schitterend bekeken worden. Dit was pas de vijfde waarneming van een Zwarte Ooievaar in onze omgeving. Eerder werden Zwarte Ooievaars gezien in september/oktober 1959, augustus 1976, augustus 1985 en augustus 1986.

Deze 'Kraai' was lastig, maar van echte Zwarte Kraaien, die we ook vaak op het strand zien, weten we dat ze tellen kunnen. Vogelfotografen maken veel gebruik van een schuiltent om hun plaatjes te kunnen maken. Als dat bij het nest gebeurt, gaat men bij de meeste vogels met z'n tweeën het tentje in. Na enige tijd verlaat één persoon de tent en gaat weg. De vogel die op de foto moet denkt dan dat het gevaar is geweken en komt op zijn of haar nest terug. Met Kraaien lukt dat echter niet. Dan moet men op zijn minst met drie man de tent in en deze met twee personen verlaten.

Tien, twintig jaar geleden waren er in de winter ook veel Bonte Kraaien op het strand te vinden. Deze ondersoort broedt in het noorden en kwam hier overwinteren. Dit gebeurt vrijwel niet meer. De dieren kunnen zich ook in de winter daar redden. Een Bonte Kraai is nu een uitzondering die ons loopje wat meer kleur geeft. Het oude spreekwoord: 'Eén Bonte Kraai maakt nog geen winter' gaat dus niet meer op.

Een ander gezegde geldt echter nog steeds. Als we wat hebben uitgehaald dat het daglicht niet kan verdragen dan denken we vaak: och, het zal wel niet aan het licht komen.

Maar de Kraaien zullen het brengen.

Vogels in de polders

De nazomer is vrijwel altijd een rustige periode voor de graslandgebieden rond Noordwijk. De meeste broedvogels zijn alweer vertrokken, terwijl de meeste overwintersaars nog moeten arriveren. Toch zijn er wat aardige waarnemingen vanuit de polders. In Polder Hoogeweg werden maximaal 20 Krakeenden en 14 Smienten in september waargenomen. Verder werden er nog 7 Wulpen op 14 augustus, een Oeverloper op 12 september en 2 Regenwulpen op 24 september waargenomen. De eerste Goudplevier werd gezien langs de Elsgeesterweg op 3 augustus. In de Elsgeesterpolder werden op 8 augustus 2 Wulpen en 10 Watersnippen waargenomen.

Gewonere soorten

Naast alle rariteiten en bijzonderheden die in de waarnemingsrubriek vermeld worden, zijn er in het afgelopen kwartaal eigenlijk maar twee wat gewonere soorten die opvallen door tijdstip en plaats van waarneming. Een Kramsvogel werd al op 7 augustus waargenomen in de Coepelduinen en een Rosse Grutto vloog op 10 september over Noordwijk-Binnen.

Nieuwe vogelgids over Sterns

Rond deze tijd moet deel drie van de Dutch Birding-Vogelgidsen op de markt verschenen zijn, Sterns van Europa en Noord-Amerika. De gids wordt uitgegeven door GMB uitgeverij. Het behandelt uitgebreid 23 soorten sterns die voorkomen in Europa en Noord-Amerika. De gids bevat 224 bladzijden, 41 kleurenplaten, 208 kleurenfoto's en enkele lijntekeningen. Het is geschreven door Klaus Malling en de tekeningen zijn van Hans Larsson. De winkelprijs is f49,50 maar voor leden van Vogelbescherming Nederland kost de gids f42,50.

Sperwergrasmus in de Coepelduynen

Sperwergrasmus

Zaterdagochtend, 20 augustus werd er door René van Rossum en Jaap Dijkhuizen (Vogelwerkgroep Katwijk) vanaf de Puinhoop bij Katwijk een Sperwergrasmus ontdekt.

Het ging om een onvolwassen vogel, die zich schitterend liet bekijken. Kort na de ontdekking werd er telefonisch alarm geslagen en konden in de loop van de dag veel vogelaars de vogel bekijken. Tot aan zonsondergang was het beest aanwezig in de Zeereep ten noorden van de Puinhoop.

Ook zondagochtend, 21 augustus kon de vogel wederom door vele vogelaars schitterend bekeken worden, af en toe samen met een gewone Grasmus boven in een struik zittend, zodat alle verschillen goed bekeken worden. De Sperwer-

grasmus is een broedvogel van Oost-Europa en wordt alleen tijdens de trek waargenomen. Vrijwel jaarlijks worden in de maanden augustus-oktober 5 tot 10 exemplaren waargenomen. Er waren pas twee waarnemingen bekend vanuit het voorjaar. Dit was niet de eerste Sperwergrasmus die is waargenomen in de Coepelduynen, op 1 september 1979 werd er ook een onvolwassen exemplaar waargenomen in de Zeereep, ter hoogte van de Puinhoop. Ook in 1991 op 4 oktober is een onvolwassen exemplaar waargenomen in de Coepelduynen.

Reisverslagen

Veel leden van onze vereniging maken jaarlijks trips naar de meest uiteenlopende vogelgebieden binnen en buiten Europa. Sommige van deze leden maken van hun ervaringen tijdens zo'n reis een verslag, met daarin de vogel- en/of plantensoorten die zijn waargenomen, de plaatsen die bezocht zijn, met de daarbij behorende routebeschrijvingen, geschikte accommodaties in de desbetreffende gebieden en nog veel meer. Sinds kort ben ik begonnen met het verzamelen van deze reisverslagen. Deze worden allemaal gerangschikt op gebied of op land en komen begin 1995 in de bibliotheek van het Jan Verwey Natuurcentrum te staan, toegankelijk voor alle leden. Een ieder die de komende tijd van plan is een leuk gebied te bezoeken, maar (nog) niet weet op welke plaatsen welke vogels te vinden zijn kan misschien een hoop handige ideeën opdoen vanuit reisverslagen van leden die het desbetreffende gebied al eerder bezocht hebben. Om deze collectie reisverslagen zo uitgebreid mogelijk te maken wil ik hierbij langs deze weg aan iedereen die in het bezit is van reisverslagen, vragen om een kopie af te staan voor de vereniging. Bij voorbaat dank.

Stormvogels over zee

Tot nu toe zijn er in totaal zeven soorten stormvogels in Nederland waargenomen (aanvaard door het CDNA). Van deze zeven soorten zijn er maar liefst vier afgelopen augustus en september vanuit de zeetrekhut waargenomen. De Noordse Stormvogel, de meest algemene stormvogelachtige, de Grauwe Pijlstormvogel, de Noordse Pijlstormvogel en de Vale Pijlstormvogel. Deze laatste werd tot enkele jaren geleden beschouwd als een ondersoort van de Noordse Pijlstormvogel en is in Nederland vrij zeldzaam. Er worden slechts vijf tot tien exemplaren vanuit Nederland gemeld. Pijlstormvogels zijn vogels, die vrijwel alleen boven zee worden waargenomen. De Grauwe- en Noordse Pijlstormvogel worden eigenlijk vrijwel altijd waargenomen met een harde aanlandige wind, terwijl de Vale Pijlstormvogel vaak bij mooi, windstil weer wordt waargenomen.